

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA.410.2.3.2024

Pan
Rafał Pietrzyk
Prezes Zarządu

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów
i Kanalizacji Sp. z o.o. w Będzinie
ul. Tadeusza Kościuszki 140, 42-500 Będzin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/070 – Przestrzeganie przepisów o zasadach wynagradzania członków zarządów i rad nadzorczych
spółek komunalnych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Będzinie, ul. Tadeusza Kościuszki 140, 42-500 Będzin ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Rafał Pietrzyk, Prezes Zarządu ² , od 10 kwietnia 2017 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przestrzeganie przepisów o zasadach wynagradzania członków zarządu. 2. Przestrzeganie przepisów o zasadach wynagradzania członków rady nadzorczej.
Okres objęty kontrolą	Lata 2018-2023, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie, jeśli miały wpływ na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Michał Nowak, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/43/2024 z 26 stycznia 2024 r.

(akta kontroli str. 1-2)

---

¹ Dalej: MPWiK lub Spółka.

² Dalej: Prezes lub Prezes Zarządu.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Zgromadzenie Wspólników⁵ uchwałami w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń ustaliło wysokość wynagrodzeń członków Zarządu Spółki⁶ oraz Rady Nadzorczej Spółki⁷ jako wielokrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego⁸, tj. podstawy wymiaru, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 11 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami⁹. W latach 2018-2023 wynagrodzenie stałe członków Zarządu było naliczane i wypłacane z uwzględnieniem regulacji wewnętrznych oraz przepisów ustaw o budżecie¹⁰, w zakresie wysokości podstawy jego wymiaru.

Nadzwyczajne ZW¹¹ w uchwałach w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu określiło cele zarządcze ze wskazaniem, któremu z nich przyznano największą wagę oraz wskazało, iż uszczegółowienie celów zarządczych i wag poszczególnych kryteriów oceny, a także ustalenie obiektywnych i mierzalnych oraz prostych i jednoznacznych kryteriów ich oceny na dany rok obrotowy należało do RN. Kryteria realizacji i rozliczania celów zarządczych na lata 2018-2023 zostały określone przez RN łącznie dla wszystkich członków Zarządu, Członkowie Zarządu każdorazowo zrealizowali przyjęte cele zarządcze.

Wynagrodzenia zmienne w latach 2020, 2022 i 2023 było wypłacane w prawidłowej wysokości, tj. 25% łącznej kwoty wynagrodzenia stałego za poprzedni rok obrotowy. W badanym okresie wystąpił jeden przypadek wypłacenia odprawy odwołanemu Wiceprezesowi Zarządu. Dokonano tego zgodnie z zapisami ustawy o wynagrodzeniach w spółkach oraz uchwał ZW i RN, tj. w wysokości trzykrotności części stałej wynagrodzenia, przy spełnieniu warunku pełnienia funkcji przez okres co najmniej dwunastu miesięcy przed rozwiązaniem umowy.

Na podstawie umów o zarządzanie (stanowiących każdorazowo załącznik do uchwał RN ws. kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu), członkom Zarządu udostępniano do korzystania w zakresie niezbędnym do wykonywania usług urządzenia techniczne oraz inne zasoby Spółki, w szczególności: pomieszczenia biurowe wraz z wyposażeniem, telefony komórkowe oraz komputery przenośne wraz z niezbędnym dodatkowym wyposażeniem. Wystąpiły przypadki odkupu przez członków Zarządu używanych wcześniej urządzeń elektronicznych, co następowało na podstawie wewnętrznych procedur Spółki.

Wynagrodzenie członków RN zostały ustalone w regulacjach wewnętrznych Spółki zgodnie z zapisami art. 10 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: ZW. Miasto Będzin, jedyny wspólnik Spółki, reprezentowane przez jego organ wykonawczy, tj. Prezydenta Miasta Będzina, dalej: Przewodniczący ZW.

⁶ Dalej: Zarząd.

⁷ Dalej: RN.

⁸ Dalej: Prezes GUS.

⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1907, ze zm., dalej: ustawa o wynagrodzeniach w spółkach.

¹⁰ Odpowiednio: art. 28 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2018 (Dz. U. poz. 2371, ze zm.), art. 22 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2019 (Dz. U. z 2018 r. poz. 2435, ze zm.), art. 31 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 278), art. 15 ustawy z dnia 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz. U. z 2020 r. poz. 2400, ze zm.), art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2022 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2445, ze zm.), art. 11 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2666 ze zm.) dalej: ustawy o budżecie.

¹¹ Dalej: NZW.

Jednocześnie w roku 2019 i 2021 wynagrodzenia zmienne członków Zarządu naliczono i wypłacono w wysokości niższej niż 25%¹² łącznej kwoty wynagrodzenia stałego za poprzedni rok obrotowy, co skutkowało zaniżeniem wynagrodzenia zmiennego odpowiednio o 56 861,61 zł i 6 506,55 zł. Ponadto w uchwałach NZW z 2017 i 2021 r. i RN ws. kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu z 2017, 2018 i 2021 r. oraz umowach o zarządzanie zawartych z członkami Zarządu w latach 2017, 2019 i 2021 nie wprowadzono zakazu wypłacania odprawy w przypadku rezygnacji członka Zarządu. NZW w uchwałach z 2017 i 2021 r. nie określiło zakresu i zasad udostępniania członkom Zarządu urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie Spółki, niezbędnych do wykonywania funkcji, a także limitów dotyczących kosztów albo sposobu ich określenia. Członkom Zarządu przyznano także dodatkowe świadczenia, które nie wynikały z uchwał NZW.

Stwierdzono również dwa przypadki naliczenia i wypłaty wynagrodzenia członkom RN niezgodnie z podstawą wymiaru określoną w przepisach ustaw o budżecie oraz 14 przypadków niewłaściwego naliczenia i wypłaty wynagrodzenia członkom RN w związku z rozpoczęciem, zakończeniem lub zmianą pełnionej funkcji w trakcie miesiąca. Niewłaściwe naliczanie wynagrodzeń doprowadziło w niektórych przypadkach do zaniżenia wynagrodzeń członków RN (o łączną kwotę 4 081,78 zł) oraz ich zawyżenia (o łączną kwotę 2 830,73 zł).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej¹³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Przestrzeganie przepisów o zasadach wynagradzania członków zarządów

Opis stanu faktycznego

1.1. Określanie, naliczanie i wypłacanie wynagrodzeń stałych (podstawowych) członków Zarządu

W okresie objętym kontrolą Spółka spełniała warunki określone w art. 4 ust. 2 pkt 3 lit. a i c ustawy o wynagrodzeniach w spółkach¹⁴, a skala działalności kwalifikowała Spółkę do ustalenia członkom Zarządu wynagrodzenia w przedziale od trzykrotności do pięciokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa GUS, tj. podstawy wymiaru w rozumieniu art. 1 ust. 3 pkt 11 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach. W ww. okresie podstawa wymiaru na podstawie przepisów ustaw o budżecie wynosiła 4 403,78 zł i stanowiła równowartość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale 2016 r., określonego obwieszczeniem Prezesa GUS z dnia 18 stycznia 2017 r.

(akta kontroli str. 180-184, 187-189, 216-218, 224, 226-227, 229, 231, 246, 250, 258, 262, 270, 274, 306, 308, 311, 315, 394-396, 400, 403-406, 424, 427-428, 435, 439, 442-443, 450, 454, 457-458, 465, 566, 568, 570-583)

W latach 2018-2023 w Spółce funkcjonował Zarząd VIII¹⁵ i IX¹⁶ kadencji. W skład Zarządu każdorazowo wchodziły trzy osoby – Prezes Zarządu oraz dwoje

¹² Odpowiednio 17% i 24%.

¹³ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁴ Średnioroczne zatrudnienie w MPWiK (w etatach) w latach 2017-2022 wynosiło odpowiednio: 162,5 pracowników w 2017 r., 158,7 w 2018 r.; 151,8 w 2019 r.; 149,6 w 2020 r.; 144,6 w 2021 r. oraz 134,1 w 2022 r. Suma aktywów (trwałych i obrotowych) według danych bilansów sporządzonych na koniec roku w latach 2017-2022 wynosiła odpowiednio: 84 540 773,19 zł w 2017 r., 82 699 252,15 zł w 2018 r.; 81 840 619,60 zł w 2019 r.; 80 652 530,18 zł w 2020 r., 78 329 916,54 zł w 2021 r. oraz 76 458 503,68 zł w 2022 r.

¹⁵ Lata 2017-2021.

¹⁶ Lata 2021-2025.

Wiceprezesów. W tym samym okresie wystąpiła jedna zmiana w składzie Zarządu (w VIII kadencji) – z dniem 2 stycznia 2019 r. ze stanowiska został odwołany jeden z Wiceprezesów, a z dniem 3 stycznia 2019 r. na to stanowisko został powołany nowy Wiceprezes.

(akta kontroli str. 180-184, 187-189, 216-218, 224, 226-227, 229, 231, 246, 250, 258, 262, 270, 274, 306, 308, 311, 315, 394-396, 400, 403-406, 424, 427-428, 435, 439, 442-443, 450, 454, 457-458, 465, 584-585, 598, 602, 611-619)

ZW podjęło następujące uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu, obowiązujące w latach objętych kontrolą:

- a) Uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników MPWiK¹⁷ z dnia 7 kwietnia 2017 r.¹⁸ w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu¹⁹;
- b) Uchwała NZW nr 02/2021 NZW z dnia 14 kwietnia 2021 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu²⁰.

(akta kontroli str. 180-190, 207-209, 216-220, 224-233, 394-409)

Uchwały NZW z 2017 i 2021 r. stanowiły, iż miesięczne wynagrodzenie stałe (tj. wynagrodzenie miesięczne podstawowe) dla wszystkich członków Zarządu wynosiło czteroipółkrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa GUS. W uchwałach nie zawarto zapisów o waloryzacji wynagrodzenia stałego oraz dotyczących upoważnienia RN do określenia wysokości wynagrodzenia stałego dla poszczególnych członków Zarządu. Przewodniczący ZW wyjaśnił: „Przepisy nie przewidują obligatoryjnej waloryzacji wynagrodzeń członków zarządu spółek komunalnych, nie nakładają również na Zgromadzenie Wspólników obowiązków określenia takiej waloryzacji w uchwale. Ponadto, wynagrodzenie członków zarządu zostało określone jako „krotność” przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłaszanego przez Prezesa GUS. Wysokość wynagrodzenia stałego dla poszczególnych członków Zarządu jest jednolita i została określona w Uchwale Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie ustalenia zasad kształtowania wynagrodzeń członków zarządu oraz w uchwale nr NZW-02/2021 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z dnia 14 kwietnia 2021 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków zarządu. Skoro zatem Zgromadzenie Wspólników samodzielnie określiło wysokość wynagrodzeń członków Zarządu, to brak było podstaw, by upoważniać do tego Radę Nadzorczą”. Jednocześnie w uchwałach zawarto zapis, zgodnie z którym RN miała ustalić treść umowy z członkiem Zarządu na warunkach określonych w ustawie o wynagrodzeniach w spółkach oraz zgodnie z postanowieniami uchwał NZW z 2017 i 2021 r.

(akta kontroli str. 180-190, 566, 568, 570-583, 597, 599, 620-621, 623, 643-646)

W badanym okresie nie wystąpiły przypadki podwyższenia wynagrodzenia stałego członka Zarządu w wyniku zmiany uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń.

(akta kontroli str. 180-190, 536, 540-541, 598, 602)

¹⁷ Dalej: NZW.

¹⁸ Tym samym spełniono wymóg art. 21 ust. 1 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, ponieważ podjęto uchwałę najpóźniej do dnia zwyczajnego zgromadzenia wspólników, którego przedmiotem było rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowego za rok obrotowy rozpoczynający się w 2016 r., (tj. do dnia 7 kwietnia 2017 r.)

¹⁹ Dalej: uchwała NZW z 2017 r., obowiązująca do dnia 14 kwietnia 2021 r.

²⁰ Dalej: uchwała NZW z 2021 r., obowiązująca do chwili obecnej.

RN podjęła następujące uchwały obowiązujące w badanym okresie w sprawie kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu:

- a) W związku z powołaniem Zarządu VIII kadencji – osobno dla każdego z członków Zarządu: Uchwały RN z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie kształtowania wynagrodzenia Prezesa oraz dwojga Wiceprezesów Zarządu;
- b) W związku z uzupełnieniem składu Zarządu VIII kadencji o jedną osobę: Uchwała RN dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie kształtowania wynagrodzenia Wiceprezes Zarządu;
- c) W związku z powołaniem Zarządu IX kadencji – osobno dla każdego z członków Zarządu: Uchwały nr 34/XII-3/2021, nr 35/XII-3/2021 oraz 36/XII-3/2021 RN z dnia 15 kwietnia 2021 r. w sprawie kształtowania wynagrodzenia Prezesa oraz dwojga Wiceprezesów Zarządu.

(akta kontroli str. 224-233, 306-310, 400-409, 418-420, 435-437, 450-452, 465-467)

Zapisy ww. uchwał w sprawie kształtowania wynagrodzenia członków Zarządu określające wysokość stałego miesięcznego wynagrodzenia członka zarządu były spójne z postanowieniami uchwał NZW z 2017 i 2021 r. Odnosząc się do niedoprecyzowania w projektach uchwał RN, iż podstawa wymiaru wynagrodzenia członków Zarządu dotyczy stawki za IV kwartał 2016 r., Sekretarz RN²¹ wyjaśnił: *„W ocenie Rady Nadzorczej zmiana uchwał (...) nie była konieczna, albowiem podstawa wymiaru wynagrodzenia członków Zarządu wynikała (...) wprost z tzw. ustaw okołobudżetowych. Brzmienie uchwał Rady Nadzorczej oparte zostało na ogólnych przepisach ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami. Ustawy okołobudżetowe w poszczególnych latach zawierały regulacje szczególne, które podlegały bezpośredniemu stosowaniu niezależnie od wprowadzenia w ślad za ich podjęciem, zmian w aktach o charakterze wewnętrznym. Z tego powodu uchwały Rady Nadzorczej nie podlegały zmianom”*.

Przewodniczący RN od 29 marca 2016 r. podał: *„Dokonywano analiz prawnych uchwał – przez podmioty wewnętrzne i zewnętrzne – na kilku posiedzeniach Rady Nadzorczej. Nie pamiętam, dlaczego nie doszło do doprecyzowania zapisów”*. Natomiast Przewodniczący RN od 15 kwietnia 2019 r. i Przewodnicząca RN od 3 grudnia 2019 r. wyjaśnili, iż nie pamiętają, dlaczego nie doprecyzowano wspomnianego zapisu.

(akta kontroli str. 182-184, 187-189, 216-218, 224, 226-227, 229-232, 306, 308, 394-396, 400, 402-406, 435, 450, 465, 620, 623, 644, 646, 1471-1472, 1522-1523, 1533-1534, 1541-1542)

Zatrudnienie członków Zarządu VIII i IX kadencji nastąpiło na podstawie umów²² o świadczenie usług w zakresie zarządzania²³:

- a) Zarząd VIII kadencji: umowy z dnia 10 kwietnia 2017 r.;
- b) Uzupełnienie składu Zarządu VIII kadencji w 2018 r.: umowa z dnia 3 stycznia 2019 r.;
- c) Zarząd IX kadencji: umowy z dnia 15 kwietnia 2021 r.

Każda z ww. umów została zawarta: *„(...) na czas pełnienia przez Zarządzającego funkcji w oparciu o mandat trwający w okresie jednej kadencji do czasu jego wygaśnięcia, w szczególności wskutek upływu kadencji, śmierci, odwołania lub złożenia rezygnacji. Wygaśnięcie mandatu skutkuje rozwiązaniem umowy z ostatnim dniem pełnienia funkcji bez okresu wypowiedzenia i konieczności dokonywania dodatkowych czynności”*.

²¹ Który opracowywał projekty uchwał RN.

²² Zawartych pomiędzy Spółką, reprezentowaną przez Radę Nadzorczą a danym członkiem Zarządu, dalej odpowiednio: umowy o zarządzanie z 2017, 2019 i 2021 r.

²³ Przed zawarciem opisanych umów, w dniu 10 kwietnia 2017 r. z dwoma członkami Zarządu, którzy sprawowali te stanowiska we wcześniejszej kadencji zawarto porozumienia o rozwiązaniu umowy o pracę.

Zgodnie z postanowieniami opisywanych umów, członkowi Zarządu przysługiwało miesięczne wynagrodzenie stałe (stanowiące wynagrodzenie miesięczne podstawowe) w wysokości czteroipółkrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa GUS. Postanowienia umów o zarządzanie, dotyczące wynagrodzenia stałego były zgodne z treścią uchwał w sprawie wynagrodzeń. W umowie z 2019 r. oraz umowach z 2021 r. zapisano ponadto, iż w przypadku, gdy z przepisów prawa wynikać będzie, że wynagrodzenie członka Zarządu będzie podlegało opodatkowaniu podatkiem VAT, do kwoty, o której mowa w zdaniu poprzedzającym zostanie doliczony podatek VAT według obowiązującej stawki.

Umowy o zarządzanie z 2017, 2019 i 2021 r. każdorazowo stanowiły załącznik do uchwał RN w sprawie kształtowania wynagrodzenia poszczególnych członków Zarządu.

(akta kontroli str. 182-184, 187-189, 216-218, 224-227, 229, 231-232, 241-280, 306-308, 311-323, 394-396, 400-406, 418-420, 424-468)

W badanym okresie naliczono i wypłacono wynagrodzenie stałe²⁴ poszczególnym członkom Zarządu w łącznej wysokości 4 303 858,03 zł²⁵, z tego:

- a) Prezes Zarządu²⁶: 1 435 500,10 zł:
  - Za rok 2018: 237 804,12 zł;
  - Za rok 2019: 237 804,12 zł;
  - Za rok 2020: 246 479,50 zł;
  - Za rok 2021: 237 804,12 zł;
  - Za rok 2022: 237 804,12 zł;
  - Za rok 2023: 237 804,12 zł;
- b) Wiceprezes Zarządu²⁷: 1 435 500,10 zł, z tego:
  - Za rok 2018: 237 804,12 zł;
  - Za rok 2019: 237 804,12 zł;
  - Za rok 2020: 246 479,50 zł;
  - Za rok 2021: 237 804,12 zł;
  - Za rok 2022: 237 804,12 zł;
  - Za rok 2023: 237 804,12 zł;
- c) Wiceprezes Zarządu²⁸: 236 440,37 zł, z tego:
  - Za rok 2018: 235 161,85 zł;
  - Za rok 2019: 1278,52 zł;
- d) Wiceprezes Zarządu²⁹: 1 196 417,46 zł, z tego:
  - Za rok 2019: 236 525,60 zł;
  - Za rok 2020: 246 479,50 zł;
  - Za rok 2021: 237 804,12 zł;
  - Za rok 2022: 237 804,12 zł;
  - Za rok 2023: 237 804,12 zł.

(akta kontroli str. 672-764, 819-928, 987-1083, 1137-1216, 1261-1311, 1340-1396, 1438, 1441, 1444-1451, 1514)

²⁴ Przyjmując jako wynagrodzenie miesięczne kwotę 19 817,01 zł tj. czteroipółkrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale 2016 r.

²⁵ Z tego 710 770,09 zł w 2018 r.; 713 412,36 zł w 2019 r.; 739 438,50 zł w 2020 r.; 713 412,36 zł w 2021 r.; 713 412,36 zł w 2022 r. i 713 412,36 zł w 2023 r.

²⁶ Pełni funkcję od 10 kwietnia 2017 r. do teraz.

²⁷ Pełni funkcję od 10 kwietnia 2017 r. do teraz.

²⁸ Pełniła funkcję od 12 kwietnia 2017 r. do 2 stycznia 2019 r.

²⁹ Pełni funkcję od 3 stycznia 2019 r. do teraz.

Wynagrodzenie stałe członków Zarządu zostało naliczone z uwzględnieniem przepisów ustaw o budżecie, tzn. podstawa wymiaru wynagrodzenia w latach 2018-2023 została „zamrożona” odpowiednio zgodnie z przepisami: art. 28, art. 22, art. 31, art. 15 oraz art. 11 w ustawach na rok 2022 i na rok 2023 na poziomie określonym dla roku 2017.

(akta kontroli str. 672-764, 819-928, 987-1083, 1137-1216, 1261-1311, 1340-1396, 1438, 1441, 1444-1451, 1487, 1529-1530)

1.2. Określanie, naliczanie i wypłacanie wynagrodzeń uzupełniających (zmiennych) członków Zarządu

Zgodnie z postanowieniami uchwał NZW z 2017 i 2021 r. wynagrodzenie zmienne, uzależnione było od poziomu realizacji celów zarządczych i nie mogło przekroczyć 25% wynagrodzenia stałego w poprzednim roku obrotowym, dla którego dokonywane było obliczenie wysokości przysługującego wynagrodzenia zmiennego.

Dla członków Zarządu ustalono następujące cele zarządcze:

- a) Realizacja strategii rozwoju przedsiębiorstwa;
- b) Osiągnięcie lub poprawa określonych wskaźników ekonomicznych;
- c) Realizacja inwestycji zgodnie z planem inwestycji;
- d) Podejmowanie działań mających na celu kreowanie pozytywnego wizerunku Spółki oraz działań proekologicznych.

Największą wagę przyznano kryterium wskazanemu w pkt a).

(akta kontroli str. 182-184, 187-189, 216-218, 394-396)

ZW we wspomnianych uchwałach wskazało, iż uszczegółowienie celów zarządczych i wag poszczególnych kryteriów oceny oraz ustalenie obiektywnych i mierzalnych oraz prostych i jednoznacznych kryteriów ich oceny na dany rok obrotowy będzie należało do RN. Wynagrodzenie zmienne mogło być wypłacone po zatwierdzeniu sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy i udzieleniu temu członkowi absolutorium z wykonania przez niego obowiązków przez ZW (pod warunkiem stwierdzenia przez RN realizacji przez członka Zarządu celów zarządczych) i określeniu należnej wypłaty. Uchwały ws. kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu podjęte przez RN w 2017, 2018 i 2021 r. były zgodne z ww. uchwałami w odniesieniu do zapisów odnoszących się do wynagrodzenia zmiennego.

(akta kontroli str. 182-184, 187-189, 216-218, 224, 226-227, 229-232, 306, 308, 394-396, 400, 402-406, 435, 450, 465)

Kryteria realizacji i rozliczania celów zarządczych na lata 2018-2023 zostały określone łącznie dla wszystkich członków Zarządu i obejmowały:

- Cele zarządcze ogólne;
- Cele zarządcze szczegółowe;
- Obiektywne i mierzalne kryteria realizacji i rozliczania celów zarządczych;
- Wagi celów – wyrażone w punktach lub procentach.

RN dokonywała oceny spełnienia ww. celów zarządczych i przyznawała członkom Zarządu odpowiednią liczbę punktów³⁰. W przypadku otrzymania 70-100 pkt, członkom Zarządu przysługiwało wynagrodzenie zmienne w maksymalnej wysokości³¹. W przypadku otrzymania 45-69 pkt, członkom Zarządu przysługiwało wynagrodzenie zmienne w wysokości 70% maksymalnego wynagrodzenia zmiennego. Natomiast w przypadku otrzymania mniej niż 45 pkt, członkom Zarządu nie przysługiwało wynagrodzenie zmienne.

(akta kontroli str. 299-304, 421-423, 488-490, 527-529, 537, 541, 554-562)

Część zmienna wynagrodzenia członków Zarządu została naliczona i wypłacona po zatwierdzeniu przez ZW sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz

³⁰ Maksymalnie 100 pkt.

³¹ Tj. 25% wynagrodzenia stałego w poprzednim roku obrotowym.

sprawozdania finansowego spółki za ubiegły rok obrotowy i udzieleniu temu członkowi Zarządu absolutorium z wykonania przez niego obowiązków, zgodnie z art. 4 ust. 9 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach i zgodnie z postanowieniami umów o zarządzanie³²:

Łączna kwota wynagrodzeń zmiennych wypłaconych za lata 2018-2022³³ wyniosła 833 923,64 zł³⁴. Kwoty wynagrodzenia zmiennego wypłacone w 2020, 2022 i 2023 stanowiły 25% wynagrodzenia stałego członków Zarządu w poprzednim roku obrotowym, natomiast kwoty wynagrodzenia zmiennego wypłacone w 2019 i 2021 r. stanowiły mniej niż 25% tego wynagrodzenia³⁵, co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 283-290, 324-331, 354-362, 385-391, 469-476, 491-497, 672-683, 819-830, 855-866, 987-997, 1028-1032, 1137-1147, 1172-1179, 1261-1272, 1286-1292, 1340-1353, 1355-1357, 1367-1375, 1463-1464)

Członkowie Zarządu zrealizowali cele zarządcze ustalone na lata 2018-2022³⁶, co zostało potwierdzone przez RN.

(akta kontroli str. 340-347, 376-379, 413-417, 481-485, 519-524)

W badanym okresie nie wystąpiły przypadki zmiany przez RN uchwały w sprawie celów zarządczych określonych dla Zarządu na dany rok obrotowy, np. po jego zakończeniu a przed zatwierdzeniem sprawozdania z działalności Zarządu.

(akta kontroli str. 566, 568)

Nie wystąpiły przypadki zastosowania przez RN tzw. „współczynnika korygującego” w zakresie wynagrodzenia zmiennego członków Zarządu, który nie wynikał z uregulowań uchwał w sprawie wynagrodzeń, a skutkował obniżeniem wysokości wynagrodzenia zmiennego.

(akta kontroli str. 340-347, 376-379, 413-417, 481-485, 519-524, 672-683, 819-830, 855-866, 987-997, 1028-1032, 1137-1147, 1172-1179, 1261-1272, 1286-1292, 1340-1353, 1355-1357, 1367-1375, 1463-1464)

Nie stwierdzono również sytuacji nieustalenia przez RN wysokości wynagrodzenia zmiennego przysługującego członkowi Zarządu proporcjonalnie do okresu pełnienia funkcji przez okres krótszy niż rok obrotowy.

³² a) W 2018 r.: Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, zatwierdzenie sprawozdania finansowego Spółki za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie członkom Zarządu absolutorium – 27 kwietnia 2018 r.; Naliczenie i wypłata wynagrodzenia – 30 kwietnia 2018 r.;

b) W 2019 r.: Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, zatwierdzenie sprawozdania finansowego Spółki za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie członkom Zarządu absolutorium – 15 kwietnia 2019 r.; Naliczenie i wypłata wynagrodzenia – 30 kwietnia 2019 r.;

c) W 2020 r.: Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, zatwierdzenie sprawozdania finansowego Spółki za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie członkom Zarządu absolutorium – 27 kwietnia 2020 r.; Naliczenie i wypłata wynagrodzenia – Dla jednego członka Zarządu naliczenie – 13 maja 2020 r. i wypłata 14 maja 2020 r.; Dla pozostałych dwojga członków Zarządu naliczenie i wypłata – 27 maja 2020 r.;

d) W 2021 r.: Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, zatwierdzenie sprawozdania finansowego Spółki za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie członkom Zarządu absolutorium – 14 kwietnia 2021 r.; Naliczenie – 19 kwietnia 2021 r.; wypłata wynagrodzenia – 20 kwietnia 2021 r.;

e) W 2022 r.: Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, zatwierdzenie sprawozdania finansowego Spółki za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie członkom Zarządu absolutorium – 20 maja 2022 r.; Naliczenie wynagrodzenia – 23 maja 2022 r.; wypłata wynagrodzenia – 24 maja 2022 r.;

f) W 2023 r.: zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, zatwierdzenie sprawozdania finansowego Spółki za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie członkom Zarządu absolutorium – 14 kwietnia 2023 r.; Naliczenie wynagrodzenia – 18 kwietnia 2023 r.; wypłata wynagrodzenia – 21 kwietnia 2023 r.;

³³ Wypłacone w latach 2019-2023.

³⁴ Z tego 120 830,91 zł za 2018 r.; 178 033,46 zł za 2019 r.; 178 353,09 zł za 2020 r.; 178 353,09 zł za 2021 r.; 178 353,09 zł za 2022 r.

³⁵ Odpowiednio 17% i 24%.

³⁶ Punktacja przyznana przez Radę Nadzorczą za lata 2018-2022 wyniosła odpowiednio 70, 70, 70, 74 i 71 pkt. Do zakończenia kontroli nie dokonano oceny realizacji celów zarządczych za rok 2023.

(akta kontroli str. 672-683, 819-830, 855-866, 987-997, 1028-1032, 1137-1147, 1172-1179, 1261-1272, 1286-1292, 1340-1353, 1355-1357, 1367-1375, 1463-1464)

1.3. Wypłacanie odpraw członkom Zarządu w razie rozwiązania albo wypowiedzenia umowy o zarządzanie

Art. 7 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach stanowił, iż projekty uchwał w sprawie wynagrodzeń określały, że w razie rozwiązania albo wypowiedzenia umowy o zarządzanie członkowi organu zarządzającego przez spółkę, z innych przyczyn niż naruszenie podstawowych obowiązków wynikających z tej umowy, członkowi organu zarządzającego mogła być przyznana odprawa w wysokości nie wyższej niż trzykrotność części stałej wynagrodzenia, pod warunkiem pełnienia przez niego funkcji przez okres co najmniej dwunastu miesięcy przed rozwiązaniem tej umowy. Natomiast postanowienia uchwał NZW z 2017 i 2021 r., a także uchwały RN ws. kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu z 2017, 2018 i 2021 r. oraz umów o zarządzanie zawartych z członkami Zarządu w l. 2017, 2019 i 2021 zawierały zapis: „w razie rozwiązania umowy o świadczenie usług w zakresie zarządzania w związku z zaprzestaniem pełnienia funkcji z jakichkolwiek przyczyn innych, niż naruszenie przez członka Zarządu podstawowych obowiązków (...)”. Zdaniem NIK poszerzało to katalog sytuacji uzasadniających przyznanie odprawy, m.in. o rezygnację członka Zarządu i zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 182, 185, 187, 190, 216, 219, 224, 226, 228-231, 233, 246, 256, 258, 268, 270, 279, 306, 308-309, 311, 322, 394-395, 397, 400, 402, 404-407, 424, 433, 435-436, 439, 448, 450-451, 454, 463, 465-466)

W okresie objętym kontrolą przyznano i wypłacono odprawę Wiceprezes Zarządu, odwołanej z dniem 2 stycznia 2019 r., która spełniła przesłanki do jej otrzymania. Naliczenie kwoty odprawy oraz jej wypłata było zgodne z ustawą o wynagrodzeniach w spółkach, regulacjami wewnętrznymi oraz przepisami ustaw o budżecie³⁷.

(akta kontroli str. 224, 226, 231-233, 245, 270-280, 306-307, 537-538, 541, 563-565, 830-835)

1.4. Przyznawanie i wykorzystywanie urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie Spółki członkom Zarządu

Przyznane członkom Zarządu w badanym okresie urządzenia techniczne i zasoby spółki były, w opinii Prezesa Zarządu, niezbędne do sprawowania funkcji w Zarządzie. (akta kontroli str. 655, 660)

W uchwałach NZW z 2017 i 2021 zawarto zapis, zgodnie z którym: „Rada Nadzorcza określi w umowie zakres i zasady udostępnienia Członkom Zarządu urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie Spółki, niezbędnych do wykonywania funkcji, a także może określić limity dotyczące poszczególnych kosztów albo sposób ich określania”. Uchwały RN w sprawie kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu z 2017, 2018 i 2021 r. stanowiły, że pozostałe zasady świadczenia przez członka Zarządu usług zarządzania, w szczególności wynikające z art. 5 ust. 2 pkt 1-3³⁸ ustawy o wynagrodzeniach w spółkach określała umowa zawarta z członkiem Zarządu (stanowiąca każdorazowo załącznik do uchwały RN). Tym samym NZW sędowało na RN kompetencję dotyczące określania zakresu i zasad udostępniania członkom zarządu urządzeń technicznych/zasobów Spółki, co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

Umowy o zarządzanie z 2017, 2019 i 2021 r. stanowiły, iż członkowi Zarządu udostępnia się do korzystania w zakresie niezbędnym do wykonywania usług urządzenia techniczne oraz inne zasoby Spółki, w szczególności:

³⁷ Podstawa wymiaru wynagrodzenia za IV kw. 2016 r. x 4,5 (wielokrotność podstawy wynikająca z umów i regulacji wewnętrznych) x 3 (trzy miesiące), tj. 59 451,03 zł.

³⁸ Pkt 1 dotyczył uprawnień członków organu zarządzającego do korzystania z określonych urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie Spółki.

- Pozostawione do jego dyspozycji pomieszczenia biurowe wraz z wyposażeniem;
- Telefon komórkowy;
- Komputer przenośny wraz z niezbędnym dodatkowym wyposażeniem.

Członków Zarządu zobowiązano do korzystania z ww. urządzeń technicznych oraz innych zasobów stanowiących mienie Spółki wyłącznie w celach związanych z realizacją umowy, zgodnie z ich przeznaczeniem i instrukcją, w sposób zapewniający bezpieczeństwo tych zasobów, a także innego mienia Spółki oraz danych i informacji o działalności Spółki. W szczególności zobowiązano członków Zarządu do nieinstalowania programów i aplikacji innych niż nabyte przez Spółkę, a także do posiadania aktualnej ochrony antywirusowej. Poza tym Spółka nie posiadała wewnętrznych uregulowań w tym zakresie.

Koszty z tego tytułu, jakie poniosła Spółka w badanym okresie wyniosły łącznie 41 648,91 zł, z tego:

- W 2018 r.: 1 398,00 zł³⁹;
- W 2019 r.: 5 710,58 zł⁴⁰;
- W 2020 r.: 4 798,00 zł⁴¹;
- W 2021 r.: 4 098,00 zł⁴²;
- W 2022 r.: 17 746,33 zł⁴³;
- W 2023 r.: 7 898,00 zł⁴⁴.

(akta kontroli str. 182-183, 185, 187-189, 216, 219, 224, 227-233, 246, 248, 258, 260, 270, 272, 306, 308-309, 311, 313-314, 394-396, 400, 402-406, 424, 426, 435-436, 438-439, 441, 450-451, 453-454, 456, 465-466, 468, 538, 541, 567, 569, 621, 623, 637-642, 656, 660, 671-764, 819-928, 987-1084, 1137-1216, 1261-1311, 1340-1396, 1444-1451)

W MPWiK obowiązywało Zarządzenie nr 7/2020 Prezesa Zarządu z dnia 18 maja 2020 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania w Miejskim Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Będzinie Instrukcji - Zasad korzystania z służbowych telefonów komórkowych przez pracowników MPWiK sp. z o.o. w Będzinie, które określało m.in. zasady odkupu urządzeń elektronicznych. Zgodnie z instrukcją, pracownikowi Spółki przysługiwało prawo pierwokupu przyznanego telefonu po cenie ustalonej przez Zarząd. Pracownik, któremu przyznano telefon mógł wystąpić z wnioskiem do Zarządu o przeniesienie na niego własności użytkowanego telefonu, karty SIM oraz akcesoriów. Przeniesienie własności było poprzedzone stanowiskiem Działu Transportu i Administracji oraz wymagało zgody Zarządu. Jak podał Prezes Zarządu, wcześniej odkup i wycena urządzeń elektronicznych odbywała się na tych samych zasadach co w ww. regulaminie, jednak w 2020 r. zasady te zostały spisane w formie regulaminu. Jak podał Prezes Zarządu, zasady te były tożsame zarówno dla członków Zarządu, jak i pozostałych pracowników Spółki. W badanym okresie⁴⁵ wystąpiło 13 przypadków odkupu urządzeń elektronicznych stanowiących mienie Spółki przez członków Zarządu na kwoty od 20 do 50 zł netto⁴⁶.

(akta kontroli str. 567, 569, 586-596, 622, 624-636, 655-656, 659, 669-670, 1479-1480, 1484-1485, 1488-1490)

³⁹ Tablety dla dwojga członków Zarządu: 429,00 zł i 969,00 zł.

⁴⁰ Sprzęt komputerowy dla członka Zarządu: 3 023,58 zł; telefony komórkowe dla trojga członków Zarządu: 599,00 zł, 199,00 zł, 1 889,00 zł.

⁴¹ Tablety dla dwojga członków Zarządu: po 2 399,00 zł.

⁴² Telefony komórkowe dla dwojga członków Zarządu: 1 499,00 zł i 2 599,00 zł.

⁴³ Sprzęt komputerowy dla członka Zarządu: 2 875,00 zł; tablety dla dwojga członków Zarządu: 5 999,00 zł i 4 239,00 zł; telefon komórkowy dla członka Zarządu: 4 633,33 zł.

⁴⁴ Telefony komórkowe dla dwojga członków Zarządu: 4 299,00 zł i 3 599,00 zł.

⁴⁵ Lata 2018-2023.

⁴⁶ Łącznie 470 zł.

1.5. Wypłacanie odszkodowań z tytułu zakazu konkurencji

W uchwałach NZW z 2017 i 2021 r. zawarto zapisy dotyczące zakazu konkurencji. Zgodnie z nimi, RN mogła zawrzeć z członkiem Zarządu umowę o zakazie konkurencji, obowiązującym po ustaniu pełnienia funkcji, przy czym umowa taka miała obowiązywać w przypadku pełnienia funkcji przez członka Zarządu przez okres co najmniej trzech miesięcy. Zawarcie umowy o zakazie konkurencji po rozwiązaniu lub wypowiedzeniu umowy o zarządzanie było niedopuszczalne. Okres zakazu konkurencji nie mógł przekraczać sześciu miesięcy po ustaniu pełnienia funkcji przez członka Zarządu. W razie niewykonania lub nienależytego wykonania umowy o zakazie konkurencji przez członka Zarządu, był on zobowiązany do zapłaty kary umownej na rzecz Spółki, nie niższej niż wysokość odszkodowania przysługującego za cały okres zakazu konkurencji. Postanowienia te były tożsame z zapisami umów o zarządzanie, zawartych w 2017, 2018 i 2021 r. z członkami Zarządu. Dodatkowo w umowach z członkami Zarządu zawarto zapis o odszkodowaniu z tytułu przestrzegania zakazu konkurencji, w łącznej wysokości obliczonej jako sześciokrotność miesięcznego wynagrodzenia stałego.

(akta kontroli str. 182-183, 186-188, 190, 216, 219-220, 246, 254-255, 258, 266-267, 270, 278-279, 311, 321-322, 394-395, 397, 424, 432-433, 439, 447-448, 454, 462-463)

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki wypłaty byłym członkom Zarządu odszkodowań z tytułu zakazu konkurencji. Zgodnie z § 12 ust. 2 umów o zarządzanie, warunkiem dokonania wypłaty odszkodowania za przestrzeganie zakazu konkurencji było comiesięczne składanie przez zarządzającego oświadczenia o treści wskazanej w ust. 3 tego przepisu. Jak wyjaśnił Prezes Zarządu, były członek Zarządu w okresie sześciu miesięcy od rozwiązania umowy nie składał wspomnianych oświadczeń, wobec tego nie zostało mu wypłacone odszkodowanie.

(akta kontroli str. 567, 569, 655, 660)

1.6. Inne świadczenia dodatkowe dla członków Zarządu

W umowach o zarządzanie z 2017, 2019 i 2021 r. przyznano członkom Zarządu uprawnienia do płatnych przerw w świadczeniu pracy (§3 ust. 7 pkt 1 każdej z umów), a także objęto ich ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej związanej z działalnością członka Zarządu (§6 ust. 3 umów z 2017 i 2021 r. oraz ust. 4 umowy z 2019 r.), Ponadto w aneksach do umów o zarządzanie z 2017 r.⁴⁷ oraz umowach z 2018 i 2021 r. dodano zapis o wykorzystywaniu przez członków Zarządu prywatnie posiadanego samochodu w celu realizacji umowy⁴⁸.

Dodatkowo dwoje Wiceprezesów Zarządu MPWiK korzystało z dofinansowania nauki – w jednym przypadku – studiów MBA, w drugim przypadku – języka angielskiego, Ww. świadczenia dodatkowe, przyznane członkom Zarządu nie wynikały z zapisów uchwał NZW z 2017 i 2021 r., co opisano w sekcji: „Stwierdzone nieprawidłowości”

(akta kontroli str. 182-183, 185, 187-189, 216-220, 224-233, 246, 248-249, 258, 260-261, 270, 272-273, 306-311, 313-315, 394-397, 400-408, 424, 426-427, 435-439, 441-442, 450-451, 453-454, 456-457, 465-466, 468, 538, 541, 567, 569, 621, 623, 637-642, 656, 660-668, 671-764, 819-928, 987-1084, 1137-1216, 1261-1311, 1340-1396, 1429-1433, 1444-1451,

⁴⁷ Zawartych w tym samym dniu, co umowy, tj. 10 kwietnia 2017 r.

⁴⁸ Z tego tytułu mieli oni otrzymywać od Spółki zryczałtowany zwrot kosztów używania tego samochodu do realizacji umowy w wysokości 500,00 zł miesięcznie (następnie zwiększonych do 2 000,00 zł - Aneksem nr 1 z dnia 24 maja 2022 r. do umów o zarządzanie z dnia 15 kwietnia 2021 r. (Zmiana weszła w życie z dniem 1 czerwca 2022 r.), który miał być wypłacany w terminie do 20 każdego miesiąca. W latach 2018-2023 członkom Zarządu wypłacono ryczałt samochodowy w łącznej kwocie 188 000,00 zł, z tego 18 000,00 zł; w 2018 r.; 18 000,00 zł w 2019 r.; 12 500,00 zł w 2020 r.; 18 000,00 zł w 2021 r. 49 500,00 zł w 2022 r. i 72 000,00 zł w 2023 r.

1473, 1475, 1481, 1485-1486, 1497-1513, 1522, 1525, 1533, 1536, 1541,
1544-1545)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zgodnie z postanowieniami uchwał NZW z 2017 i 2021 r. wynagrodzenie zmienne, uzależnione było od poziomu realizacji celów zarządczych i nie mogło przekroczyć 25% wynagrodzenia stałego. Wynagrodzenie zmienne wypłacone członkom Zarządu w 2019 i 2021 r.⁴⁹ stanowiło poniżej 25% wynagrodzenia stałego w poprzednim roku obrotowym i wyniosło odpowiednio 17% i 24%, pomimo zrealizowania przez nich celów zarządczych:

a) W 2019 r.:

- Prezesowi Zarządu naliczono kwotę 40 426,70 zł, natomiast prawidłowa kwota wynosiła 59 451,03 zł, tj. o 19 024,33 zł więcej⁵⁰;
- Wiceprezes Zarządu naliczono kwotę 40 426,70 zł, natomiast prawidłowa kwota wynosiła 59 451,03 zł, tj. o 19 024,33 zł więcej⁵¹;
- Wiceprezes Zarządu naliczono kwotę 39 977 zł, natomiast prawidłowa kwota wynosiła 58 790,46 zł, tj. o 18 812,95 zł więcej⁵²;

b) W 2021 r.:

- Prezesowi Zarządu naliczono kwotę 59 451,03 zł, natomiast prawidłowa kwota wynosiła 61 619,88 zł, tj. o 2 168,85 zł więcej⁵³;
- Wiceprezes Zarządu naliczono kwotę 59 451,03 zł, natomiast prawidłowa kwota wynosiła 61 619,88 zł, tj. o 2 168,85 zł więcej⁵⁴;
- Wiceprezes Zarządu naliczono kwotę 59 451,03 zł, natomiast prawidłowa kwota wynosiła 61 619,88 zł, tj. o 2 168,85 zł więcej⁵⁵.

Tym samym kwota wynagrodzenia zmiennego została zaniżona łącznie o 56 861,61 zł w 2019 r. i 6 506,55 zł w 2021 r.

(akta kontroli str. 340-347, 376-379, 413-417, 481-485, 519-524, 672-683, 819-830, 855-866, 987-997, 1028-1032, 1137-1147, 1172-1179, 1261-1275, 1286-1292, 1340-1357, 1367-1375, 1444-1451, 1463).

Odnosząc się do powyższego Prezes Zarządu wyjaśnił: „Zmienne wynagrodzenie Członków Zarządu w roku 2019 i 2021 zostało błędnie naliczone przez pracownika, który w danych latach zajmował się naliczaniem wynagrodzeń. Pracownik w roku 2019 policzył 17 % zamiast 25%, a w roku 2021 nie dodał do podstawy wyrównania wynagrodzenia za styczeń i luty 2020 i zwrotu składek ZUS”. NIK nie zgadza się z powyższym wyjaśnieniem w zakresie roku 2021, ponieważ wynagrodzenie zmienne wypłacone w tym roku było zaniżone nawet po dodaniu wyrównania i zwrotu składek ZUS.

(akta kontroli str. 621-622, 624)

Odnosnie do podejmowania działań w zakresie zwrotu członkom Zarządu kwot, o które pomniejszono wynagrodzenia zmienne, Prezes podał, iż: „Zarząd nie miał wiedzy o ujawnionych w trakcie kontroli nieprawidłowościach. Dowiedział się o nich dopiero w związku z pytaniami kontrolującego”

(akta kontroli str. 1479, 1484)

⁴⁹ Za rok 2018 i 2020.

⁵⁰ Przy łącznym wynagrodzeniu stałym za poprzedni rok obrotowy w wysokości 237 804,12 zł.

⁵¹ Przy łącznym wynagrodzeniu stałym za poprzedni rok obrotowy w wysokości 237 804,12 zł.

⁵² Przy łącznym wynagrodzeniu stałym za poprzedni rok obrotowy w wysokości 235 161,85 zł.

⁵³ Przy łącznym wynagrodzeniu stałym za poprzedni rok obrotowy w wysokości 246 479,50 zł.

⁵⁴ Przy łącznym wynagrodzeniu stałym za poprzedni rok obrotowy w wysokości 246 479,50 zł.

⁵⁵ Przy łącznym wynagrodzeniu stałym za poprzedni rok obrotowy w wysokości 246 479,50 zł.

Odnosząc się do pytania o nadzór RN w związku z nieprawidłowym naliczaniem wynagrodzeń, Przewodniczący RN od 29 marca 2016 r. oraz Przewodniczący RN od 15 kwietnia 2019 r. wyjaśnili, iż nie pamiętają czy i w jaki sposób nadzór ten sprawowano. Natomiast Przewodnicząca RN od 3 grudnia 2019 r. podała, iż do czasu powzięcia informacji o nieprawidłowym naliczaniu wynagrodzeń w związku z niniejszą kontrolą NIK, nie posiadała takiej wiedzy.

(akta kontroli str.1522, 1527-1528, 1533, 1536-1537, 1541, 1545-1546)

2. Art. 7 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach stanowił, iż projekty uchwał w sprawie wynagrodzeń określały, że w razie rozwiązania albo wypowiedzenia umowy o zarządzanie członka organu zarządzającego przez spółkę, z innych przyczyn niż naruszenie podstawowych obowiązków wynikających z tej umowy, członkowi organu zarządzającego mogła być przyznana odprawa w wysokości nie wyższej niż trzykrotność części stałej wynagrodzenia, pod warunkiem pełnienia przez niego funkcji przez okres co najmniej dwunastu miesięcy przed rozwiązaniem tej umowy.

Tymczasem postanowienia uchwał NZW z 2017 i 2021 r., a także uchwały RN ws. kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu z 2017, 2018 i 2021 r. oraz umów o zarządzanie zawartych z członkami Zarządu w l. 2017, 2019 i 2021 zamiast ustawowego sformułowania: „w razie rozwiązania albo wypowiedzenia umowy o świadczenie usług zarządzania członka organu zarządzającego przez spółkę, z innych przyczyn niż naruszenie podstawowych obowiązków wynikających z tej umowy(...)” zawierały zapis: „w razie rozwiązania umowy o świadczenie usług w zakresie zarządzania w związku z zaprzestaniem pełnienia funkcji z jakichkolwiek przyczyn innych, niż naruszenie przez członka Zarządu podstawowych obowiązków(...)”. Zdaniem NIK uchwała ZW i umowy o zarządzanie nie zabezpieczały w pełni interesów Spółki, i nie były spójne z art. 7 ustawy o wynagrodzeniach, ponieważ ich treść nie wykluczała możliwości wypłaty członkowi zarządu odprawy w sytuacji złożenia przez niego rezygnacji.

(akta kontroli str. 182, 185, 187, 190, 216, 219, 224, 226, 228-231, 233, 246, 256, 258, 268, 270, 279, 306, 308-309, 311, 322, 394-395, 397, 400, 402, 404-407, 424, 433, 435-436, 439, 448, 450-451, 454, 463, 465-466)

Jak podał Przewodniczący ZW: „Okoliczność, iż odprawa nie jest należna w przypadku rezygnacji członka Zarządu wynika z art. 7 ustawy, stąd w ocenie Wspólnika fakt braku wyraźnego uregulowania tej kwestii w uchwale zgromadzenia wspólników nie wpływa na to, iż członek organu zarządzającego nie otrzyma odprawy w przypadku rezygnacji. Na marginesie zaznaczam, iż uchwały Zgromadzenia Wspólników w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków zarządu zostały przygotowane w oparciu o wzory opublikowane przez Ministerstwo Skarbu Państwa w dokumencie „Dobre Praktyki w zakresie stosowania ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami” z listopada 2016 roku („Dobre Praktyki”). § 6 ust. 4 uchwały ZW z dnia 7 kwietnia 2017 roku stanowi odpowiednik § 6 ust. 6 uchwały stanowiącej załącznik nr 1 do Dobrych Praktyk. Treść uchwały została zatem przygotowana zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Skarbu Państwa, które było również autorem projektu ustawy.

Jednocześnie zwracam uwagę, iż z wiedzy wspólnika wynika, iż nigdy nie było sytuacji, w której członek zarządu składający rezygnację otrzymał odprawę, zatem zakreślony przez kontrolującego problem ma charakter wyłącznie hipotetyczny”.

W powyższej sprawie poprzedni przewodniczący RN podali:

Przewodniczący RN od 29 marca 2016 r. wyjaśnił, iż nie pamięta, dlaczego nie wprowadzono takiego zapisu.

Przewodniczący RN od 15 kwietnia 2019 r. podał: „W kilkumiesięcznym okresie mojej kadencji nie wystąpił przypadek zmiany w składzie Zarządu Spółki. Gdyby taka sytuacja miała miejsce, dokonalibyśmy analizy wspomnianych regulacji pod kątem zawarcia w nich stosownych zapisów”.

Przewodnicząca RN od 3 grudnia 2019 r. odnosząc się do niewprowadzenia ww. zapisu wyjaśniła: „Nie wiem. Z logiki wynika, że członkowi Zarządu w przypadku rezygnacji nie przysługuje odprawa”.

Zdaniem NIK wewnętrzne regulacje przyjęte w Spółce nie mogą rozszerzająco traktować istniejących regulacji ustawowych.

(akta kontroli str. 567, 569, 597, 599-600, 1444-1445, 1472-1473, 1475, 1522, 1524, 1533, 1535, 1541, 1543)

3. NZW w uchwałach z 2017 i 2021 r. nie określiło zakresu i zasad udostępniania członkom Zarządu urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie Spółki, niezbędnych do wykonywania funkcji, a także limitów dotyczących kosztów albo sposobu ich określenia, o których mowa w art. 6 w zw. z art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, przekazując w §5 ww. uchwał kompetencje w tym zakresie RN. Stanowiło to naruszenie art. 203¹ zd. pierwsze ustawy z dnia 15 września 2000 r.⁵⁶ w związku z art. 6 i art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy o wynagrodzeniach, z których wynika, że określanie zakresu i zasad przyznawania świadczeń dodatkowych należy do kompetencji ZW, które podejmuje uchwałę w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków zarządu, a nie do RN.

(akta kontroli str. 182-183, 185, 187-189, 216, 219, 224, 227-233, 246, 248, 258, 260, 270, 272, 306, 308-309, 311, 313-314, 394-396, 400, 402-406, 424, 426, 435-436, 438-439, 441, 450-451, 453-454, 456, 465-466)

Przewodniczący NZW wyjaśnił: „Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników w uchwałach w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków zarządu z dnia 7 kwietnia 2017 i z dnia 14 kwietnia 2021 roku, w paragrafie 5 postanowiło, iż zasady udostępniania członkom zarządu urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie spółki, niezbędnych do wykonywania funkcji zostaną określone przez Radę Nadzorczą w umowach o zarządzanie. Upoważniono również Radę Nadzorczą do określenia limitów dotyczących poszczególnych kosztów. W wykonaniu uchwały zasady te oraz limity kosztów zostały określone przez Radę Nadzorczą.

(akta kontroli str. 643-644, 647)

Podstawą prawną podejmowanych uchwał w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków zarządu powinien być m.in. art. 203¹ zd. pierwsze Ksh, który jednoznacznie wskazuje, że ZW jest organem, do którego należy określenie zasad przyznawania świadczeń dodatkowych. Z art. 6 w zw. z art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach wynika jednoznacznie, że udostępnianie członkowi zarządu urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie spółki stanowi świadczenie dodatkowe. Zgodnie z § 1 ust. 2 uchwał NZW w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu treść umów o zarządzanie, określana przez RN, powinna być zgodna z przepisami ustawy o wynagrodzeniach w spółkach.

⁵⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 1467, ze zm., dalej: Ksh.

4. W badanym okresie członkom zarządu Spółki przyznano świadczenia dodatkowe, które nie wynikały z uchwał NZW. W umowach o zarządzanie z 2017, 2019 i 2021 r. przyznano członkom Zarządu uprawnienia do płatnych przerw w świadczeniu pracy oraz objęto ich ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej związanej z działalnością członka Zarządu. Dodatkowo w aneksach do umów o zarządzanie z 2017 r. oraz umowach z 2018 i 2021 r. dodano zapis o wykorzystywaniu przez członków Zarządu z prywatnie posiadanego samochodu w celu realizacji umowy.

Ponadto dwoje Wiceprezesów Zarządu MPWiK korzystało z dofinansowania nauki – w jednym przypadku – studiów MBA, w drugim przypadku – języka angielskiego. Zgodnie z art. 203¹ zd. pierwsze Ksh, Uchwała wspólników może ustalać zasady wynagradzania członków zarządu, w szczególności maksymalną wysokość wynagrodzenia, przyznawania członkom zarządu prawa do świadczeń dodatkowych lub maksymalną wartość takich świadczeń.

(akta kontroli str. 182-183, 185, 187-189, 216-220, 224-233, 246, 248-249, 258, 260-261, 270, 272-273, 306-311, 313-315, 394-397, 400-408, 424, 426-427, 435-439, 441-442, 450-451, 453-454, 456-457, 465-466, 468, 538, 541, 567, 569, 621, 623, 637-642, 656, 660-668, 671-764, 819-928, 987-1084, 1137-1216, 1261-1311, 1340-1396, 1429-1433, 1444-1451, 1473, 1475, 1481, 1485-1486, 1497-1513)

W odniesieniu do powyższego Przewodniczący RN od 29 marca 2016 r. poinformował, iż nie pamięta, dlaczego zapisy takie znalazły się w umowach. Przewodniczący RN od 15 kwietnia 2019 r. podał, że: *„Umowy i uchwały były podejmowane przed moją kadencją. Jako Rada Nadzorcza nie dokonywaliśmy analizy wcześniej zawartych umów i uchwał”*. Natomiast Przewodnicząca RN od 3 grudnia 2019 r. wyjaśniła: *„Rada Nadzorcza w interesie Spółki uszczegółowiła zasady przyznawania dodatkowych świadczeń członkom Zarządu. Brak ww. zapisów w uchwałach Rady wynika z faktu, że umowa stanowi załącznik do uchwały Rady Nadzorczej. Nadzór polegał na konsultacjach z kancelarią prawną w zakresie prawidłowości wynagradzania i udzielania świadczeń dodatkowych członkom Zarządu”*.

(akta kontroli str. 1522, 1525, 1533, 1536, 1541, 1544-1545)

W odpowiedzi na powyższe Przewodniczący NZW podał: *„Wspólnik wskazuje, iż projekty umów o świadczenia usług w zakresie zarządzania stanowiły załączniki do uchwał Rady Nadzorczej w sprawie zasad wynagradzania członków zarządu. Wobec tego należy uznać, iż płatne przerwy w świadczeniu pracy mają swoje umocowanie w uchwałach rady nadzorczej. Umowy o zarządzanie zostały zawarte z członkami zarządu przez Radę Nadzorczą. Wobec tego Wspólnik nie jest adresatem tego pytania. Jedynie na marginesie wskazuję, iż wspólnik nie ma szczegółowej wiedzy, jakie dokumenty zostały przekazane kontrolującemu przez spółkę w toku kontroli”*.

W opinii NIK nie należy przyznawać w uchwałach RN i umowach o zarządzanie świadczeń, które nie wynikają z uchwał NZW. Zgodnie z § 1 ust. 2 uchwał NZW w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu treść umów o zarządzanie, określana przez RN, powinna być zgodna zarówno z przepisami ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, jak i z ww. uchwałami

(akta kontroli str. 1465-1466, 1470)

bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa GUS. W badanym okresie wynagrodzenie stałe członków Zarządu naliczano i wypłacano zgodnie z regulacjami wewnętrznymi MPWiK oraz ustawami o budżetowych.

Cele zarządcze zostały ustalone w uchwałach NZW ws. zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu i w latach objętych kontrolą zostały zrealizowane przez członków Zarządu.

Wynagrodzenia zmienne członków Zarządu w roku 2020, 2022 i 2023 zostały naliczone w wysokości równej 25% łącznej kwoty wynagrodzenia stałego za poprzedni rok obrotowy.

Odprawa dla odwołanego Wiceprezesa Zarządu została naliczona i wypłacona w prawidłowej wysokości, przy spełnieniu warunku pełnienia funkcji przez okres co najmniej dwunastu miesięcy przed rozwiązaniem umowy.

W umowach o zarządzanie członkom Zarządu udostępniano do korzystania w zakresie niezbędnym do wykonywania usług urządzenia techniczne oraz inne zasoby Spółki, w szczególności: pomieszczenia biurowe wraz z wyposażeniem, telefony komórkowe oraz komputery przenośne wraz z niezbędnym dodatkowym wyposażeniem. Wystąpiły przypadki odkupu przez członków Zarządu używanych wcześniej urządzeń elektronicznych na podstawie wewnętrznych procedur Spółki.

Jednocześnie Wynagrodzenia zmienne członków Zarządu w roku 2019 i 2021 zostały naliczone w wysokości niższej niż 25% łącznej kwoty wynagrodzenia stałego za poprzedni rok obrotowy⁵⁷, co skutkowało zaniżeniem wynagrodzenia zmiennego. Ponadto w uchwałach NZW z 2017 i 2021 r. i RN ws. kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu z 2017, 2018 i 2021 r. oraz umów o zarządzanie zawartych z członkami Zarządu w l. 2017, 2019 i 2021 nie wprowadzono zakazu wypłacania odprawy w przypadku rezygnacji członka Zarządu. Dodatkowo NZW w uchwałach z 2017 i 2021 r. nie określiło zakresu i zasad udostępniania członkom Zarządu urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie Spółki, niezbędnych do wykonywania funkcji, a także limitów dotyczących kosztów albo sposobu ich określenia. Członkom Zarządu przyznano także dodatkowe świadczenia, które nie wynikały z uchwał NZW.

OBSZAR

2. Przestrzeganie przepisów o zasadach wynagradzania członków rad nadzorczych

Opis stanu faktycznego

2.1. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej

W latach 2018-2023 w Spółce funkcjonowała RN XI⁵⁸, XII⁵⁹ i XIII⁶⁰ kadencji. W skład RN wchodziło (na przestrzeni lat objętych kontrolą) od dwóch do czterech osób – Przewodniczący, Wiceprzewodniczący, członek oraz Sekretarz RN.

W tym okresie wystąpiły następujące zmiany w składzie RN:

a) W XI kadencji:

- Z dniem 16 listopada 2017 r. z funkcji zrezygnował Wiceprzewodniczący RN;
- Z dniem 26 stycznia 2018 r. NZW powołało nowego członka RN (od 26 lutego 2018 r. jako Wiceprzewodniczący RN);
- Z dniem 18 lutego 2019 r. z funkcji zrezygnował Przewodniczący RN;
- Z dniem 29 marca 2019 r. NZW odwołało Wiceprzewodniczącą RN i powołało dwoje członków RN.

b) W XII kadencji:

⁵⁷ Odpowiednio 17% i 24%.

⁵⁸ Lata 2016-2019.

⁵⁹ Lata 2019-2022.

⁶⁰ Lata 2022-2025.

- Z dniem 29 października 2019 r. z funkcji zrezygnował Przewodniczący RN;
- Z dniem 20 listopada 2019 r. NZW odwołało Wiceprzewodniczącego RN;
- Z dniem 20 listopada 2019 r. NZW powołało dwoje członków RN (jeden z nich od dnia 3 grudnia 2019 r. jako Przewodniczący RN; drugi od 10 grudnia 2019 r. jako Wiceprzewodniczący RN).

W okresie od 16 listopada 2017 r. do 26 stycznia 2018 r., od 18 lutego do 29 marca 2019 r. (XI kadencja) oraz 29 października do 20 listopada 2019 r. (XII kadencja) RN funkcjonowała w składzie dwuosobowym, chociaż z art. 215 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych⁶¹ oraz aktu założycielskiego Spółki, Regulaminu RN oraz uchwał Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników ws. liczby członków RN, miała ona składać się z co najmniej trzech członków. Jak wyjaśnił Przewodniczący ZW: *„Wskazuję, iż po złożonych rezygnacjach członków Rady Nadzorczej Gmina Będzin jako jedyny akcjonariusz każdorazowo podejmowała niezwłoczne działania w celu znalezienia kandydatów do uzupełnienia składu Rady. Tym niemniej, z uwagi na specyfikę spółki (jest to spółka komunalna) osoby zasiadające w Radzie Nadzorczej MPWiK muszą legitymować się odpowiednim doświadczeniem, kwalifikacjami a także wiedzą w zakresie funkcjonowania spółki. Stąd, znalezienie właściwych osób i weryfikacja ich kompetencji pozostają nieraz czasochłonne. Nie można się zatem zgodzić z tezą postawioną w zapytaniu, iż nie doszło do niezwłocznego uzupełnienia składu Rady Nadzorczej. Uzupełnienie składu Rady Nadzorczej spółki MPWiK dokonano bezzwłocznie, po wnikliwej analizie kandydatów na członków Rady”.*

(akta kontroli str. 4, 19, 28, 35, 41, 49, 176-177, 193-206, 281-282, 293-298, 324-339, 348-353, 469-477, 509-513, 530-533, 542, 584-585, 597-598, 601, 611-619, 644, 646-647)

Zgodnie z postanowieniami uchwały NZW z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie ustalenia zasad kształtowania wynagrodzeń Członków RN, miesięczne wynagrodzenie członków RN zostało ustalone jako iloczyn przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszone przez Prezesa GUS oraz mnożnika jeden. Dla Przewodniczącego RN ww. wynagrodzenie zostało podwyższone o 10%, a dla Wiceprzewodniczącego – o 5%. Było to zgodne z zapisami art. 10 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach i odpowiadało skali działalności Spółki.

- Zarówno przywołana uchwała, jak i regulaminy Rady Nadzorczej⁶² nie regulowały sposobu naliczenia wynagrodzenia w przypadku powołania lub odwołania członka Rady Nadzorczej w trakcie miesiąca lub w przypadku jego nieobecności na posiedzeniu Rady. Odnosząc się do powyższego, Przewodniczący ZW wyjaśnił: *„Brak uregulowania w uchwale wprost sposobu naliczania wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej w przypadku, gdy nie pełnili oni funkcji przez pełny miesiąc kalendarzowy nie oznacza, iż treść uchwały jest niepełna. Zgodnie z treścią uchwały wynagrodzenie zostało ustalone w stosunku miesięcznym. Wobec tego dla Wspólnika oczywistym jest, iż w przypadku, gdy członek Rady pełni funkcję przez okres krótszy niż pełny miesiąc, to wynagrodzenia należne jest jedynie za okres, w którym funkcję tą pełnił i powinno być wypłacane proporcjonalnie. Według wiedzy Wspólnika, w taki właśnie sposób jest wypłacane”.*

(akta kontroli str. 176-179, 182-183, 536, 540, 542-547, 597, 600)

⁶¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1467, ze zm.; dalej: KSH.

⁶² Przyjęte uchwałami: Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników nr ZW – 133/2/2005 z dnia 17 stycznia 2005 r. i Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników nr ZW-10/2020 z dnia 27 kwietnia 2020 r.

Członkom RN w latach 2018-2023 naliczono i wypłacono łączne wynagrodzenie w wysokości 996 216,15 zł⁶³, z tego:

- Za 2018 r.: 162 494,70 zł;
- Za 2019 r.: 155 191,33 zł;
- Za 2020 r.: 172 535,68 zł;
- Za 2021 r.: 166 462,92 zł;
- Za 2022 r.: 166 462,92 zł;
- Za 2023 r.: 173 068,60 zł.

(akta kontroli str. 765-818, 929-986, 1085-1136, 1217-1260, 1312-1339, 1397-1428, 1453-1462, 1487, 1514, 1529-1530)

W badanym okresie wystąpiły dwa przypadki naliczenia i wypłaty wynagrodzenia członków RN niezgodnie z podstawą jego wymiaru określoną w przepisach ustaw o budżecie, co opisano w sekcji „*Stwierdzone nieprawidłowości*”.

(akta kontroli str. 182-183, 566, 568, 570-583, 1452-1462)

W tym samym okresie wystąpiło 14 sytuacji, gdy członkom RN niewłaściwie naliczono i wypłacono wynagrodzenie w związku z rozpoczęciem, zakończeniem lub zmianą pełnionej funkcji w trakcie miesiąca, co opisano w sekcji „*Stwierdzone nieprawidłowości*”.

(akta kontroli str. 1452-1462)

W pozostałych przypadkach naliczeń i wypłaty wynagrodzeń członków RN dokonywano zgodnie z regulacjami wewnętrznymi oraz przepisami ustaw o budżecie.

(akta kontroli str. 765-818, 929-986, 1085-1136, 1217-1260, 1312-1339, 1397-1428, 1452-1462)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach 2018-2023 miały miejsce dwa przypadki naliczenia i wypłaty wynagrodzenia członków RN niezgodnie z podstawą jego wymiaru określoną w przepisach ustaw o budżecie:

- Przewodniczący RN: w styczniu 2018 r. – naliczono 5 213,46 zł zamiast 4 844,16 zł, tj. o 369,30 zł więcej;
- Sekretarz RN: w styczniu 2018 r. – naliczono 4 739,51 zł zamiast 4 403,78 zł, tj. o 335,73 zł więcej.

Obu ww. osobom w kolejnym miesiącu pomniejszono wynagrodzenia o nadpłatę ze stycznia.

(akta kontroli str. 765-771, 775-779, 1452-1462)

Jak podał Prezes Zarządu, dla obu ww. osób w styczniu 2018 r. przyjęto błędną podstawę do naliczenia wynagrodzenia, biorąc za podstawę Obwieszczenie Prezesa GUS z dnia 17 stycznia 2018 r. ustalające przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w IV kwartale 2017 r. na 4 739,51 zł. Dodał, iż: „*Brak informacji o przyczynach błędnego naliczania wynagrodzeń*”.

(akta kontroli str. 1438-1439, 1442)

2. W okresie objętym kontrolą miało miejsce 14 sytuacji, w których doszło do niewłaściwego naliczenia i wypłaty wynagrodzenia członkom RN w związku z rozpoczęciem, zakończeniem lub zmianą pełnionej funkcji w trakcie miesiąca:

⁶³ Miesięczna stawka w latach 2018-2023 wynosiła:

a) Przewodniczący: 4 844,16 zł.
b) Wiceprzewodniczący: 4 623,97 zł.
c) Sekretarz/Członek :: 4 403,78 zł.

- a) Członek/Wiceprzewodniczący RN:
- W styczniu 2018 r. nie naliczono wynagrodzenia członka RN za sześć dni – 852,34 zł, za co w lutym 2018 r. wypłacono wyrównanie;
  - W marcu 2019 r. naliczono zawyżone wynagrodzenie, ponieważ ww. osoba pełniła funkcję Viceprzewodniczącego RN do dnia 29 marca, a wynagrodzenie otrzymała za cały miesiąc - naliczono 4 623,97 zł zamiast 4 325,65 zł, tj. o 298,32 zł więcej;
Łączna kwota zawyżonego wynagrodzenia wyniosła 298,32 zł.
- b) Członek/Przewodniczący RN:
- W marcu 2019 r. nie naliczono wynagrodzenia członka RN za trzy dni – 426,17 zł;
  - W kwietniu 2019 r. naliczono zawyżone wynagrodzenie, ponieważ ww. osoba pełniła funkcję Przewodniczącego RN od dnia 15 kwietnia (wcześniej jako członek RN), a wynagrodzenie Przewodniczącego otrzymała za cały miesiąc - naliczono 4 844,16 zł zamiast 4 638,65 zł, tj. o 205,51 zł więcej;
  - W październiku 2019 r. naliczono zawyżone wynagrodzenie, ponieważ ww. osoba pełniła funkcję Przewodniczącego RN do dnia 29 października, a wynagrodzenie otrzymała za cały miesiąc - naliczono 4 844,16 zł zamiast 4 531,63 zł, tj. o 312,53 zł więcej;
Łączna kwota zawyżonego wynagrodzenia wyniosła 91,87 zł;
- c) Członek/Wiceprzewodniczący RN:
- W marcu 2019 r. nie naliczono wynagrodzenia członka RN za trzy dni – 426,17 zł;
  - W kwietniu 2019 r. naliczono zawyżone wynagrodzenie, ponieważ ww. osoba pełniła funkcję Viceprzewodniczącego RN od dnia 29 kwietnia (wcześniej jako członek RN), a wynagrodzenie Viceprzewodniczącego otrzymała za cały miesiąc - naliczono 4 623,97 zł zamiast 4 418,46 zł, tj. o 205,51 zł więcej;
  - W listopadzie 2019 r. naliczono zawyżone wynagrodzenie, ponieważ ww. osoba pełniła funkcję Viceprzewodniczącego RN do dnia 20 listopada, a wynagrodzenie otrzymała za cały miesiąc - naliczono 4 623,97 zł zamiast 3 082,65 zł, tj. o 1 541,32 zł więcej;
Łączna kwota zawyżonego wynagrodzenia wyniosła 1 320,66 zł;
- d) Członek/Przewodniczący RN:
- W listopadzie 2019 r. nie naliczono wynagrodzenia członka RN za 11 dni – 1 614,72 zł;
  - W grudniu 2019 r. naliczono zawyżone wynagrodzenie, ponieważ ww. osoba pełniła funkcję Przewodniczącego RN od dnia 3 grudnia (wcześniej jako członek RN), a wynagrodzenie Przewodniczącego otrzymała za cały miesiąc - naliczono 4 844,16 zł zamiast 4 815,75 zł, tj. o 28,41 zł więcej;
Łączna kwota zaniżonego wynagrodzenia wyniosła 1 586,31 zł;
- e) Członek/Wiceprzewodniczący RN:
- W listopadzie 2019 r. nie naliczono wynagrodzenia członka RN za 11 dni – 1 614,72 zł;
  - W grudniu 2019 r. naliczono zawyżone wynagrodzenie, ponieważ ww. osoba pełniła funkcję Viceprzewodniczącego RN od dnia 10 grudnia (wcześniej jako członek RN), a wynagrodzenie Viceprzewodniczącego otrzymała za cały miesiąc - naliczono 4 623,97 zł zamiast 4 560,04 zł, tj. o 63,93 zł więcej;
  - W maju 2022 r. naliczono zawyżone wynagrodzenie, ponieważ ww. osoba pełniła funkcję Viceprzewodniczącego RN do dnia 20 i od 24 maja

(w międzyczasie jako członek RN), a wynagrodzenie otrzymała za cały miesiąc - naliczono 4 623,97 zł zamiast 4 595,56 zł, tj. o 28,41 zł więcej;
Łączna kwota zaniżonego wynagrodzenia wyniosła 1 522,38 zł;

f) Członek RN:

- W listopadzie 2023 r. naliczono zawyżone wynagrodzenie, ponieważ błędnie przyjęto jako podstawę wyliczenia dni robocze, a nie kalendarzowe - naliczono 2 201,90 zł zamiast 2 055,10 zł, tj. o 146,79 zł więcej;
Łączna kwota zawyżonego wynagrodzenia wyniosła 146,79 zł.

W związku z powyższym doszło do zaniżenia wynagrodzenia dwojga członków RN o łączną kwotę 4 081,78 zł oraz do zawyżenia wynagrodzenia czworga członków RN o łączną kwotę 2 830,73 zł.

(akta kontroli str. 772-782, 929-930, 933-934, 941-945, 955-960, 976-986, 1315-1317, 1323, 1330, 1407-1408, 1425-1426, 1440, 1143, 1452-1462, 1487, 1514, 1529-1530)

Odnosząc się do powyższego Prezes wyjaśnił, iż brak jest informacji o przyczynach błędnego obliczania wynagrodzeń.

(akta kontroli str. 1438-1443, 1452-1462)

Odnosząc się do podejmowania działań w zakresie zwrotu członkom RN kwot, o które pomniejszono wynagrodzenia zmienne, oraz dochodzenia nienależnie wypłaconych wynagrodzeń, Prezes podał, iż: *„Zarząd nie miał wiedzy o ujawnionych w trakcie kontroli nieprawidłowościach. Dowiedział się o nich dopiero w związku z pytaniami kontrolującego”*

(akta kontroli str. 1479, 1484)

Odnosząc się do pytania o nadzór RN w związku z nieprawidłowym naliczaniem wynagrodzeń, Przewodniczący RN od 29 marca 2016 r. oraz Przewodniczący RN od 15 kwietnia 2019 r. wyjaśnili, iż nie pamiętają czy i w jaki sposób nadzór ten sprawowano. Natomiast Przewodnicząca RN od 3 grudnia 2019 r. podała, iż do czasu powzięcia informacji o nieprawidłowym naliczaniu wynagrodzeń w związku z niniejszą kontrolą NIK, nie posiadała takiej wiedzy.

(akta kontroli str. 1522, 1527-1528, 1533, 1536-1537, 1541, 1545-1546)

OCENA CZĄSTKOWA

W regulacjach wewnętrznych MPWiK ustalono kwestie dotyczące wynagrodzenia członków RN. Zapisy te były zgodne z wymogami art. 10 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach.

Jednocześnie wystąpiły przypadki naliczenia i wypłaty wynagrodzenia członków RN niezgodnie z podstawą jego wymiaru określoną w przepisach ustaw o budżecie oraz niewłaściwego naliczenia i wypłaty wynagrodzenia członkom RN w związku z rozpoczęciem, zakończeniem lub zmianą pełnionej funkcji w trakcie miesiąca.

IV. Wnioski

Wnioski W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

1. Podjęcie działań zmierzających do odzyskania przez Spółkę kwot wynagrodzeń, wypłaconych członkom RN w zawyżonej wysokości.
2. Wprowadzenie w wewnętrznych regulacjach Spółki oraz umowach o zarządzanie zawartych z członkami Zarządu zapisu o wykluczeniu możliwości wypłaty odprawy w przypadku rezygnacji członka Zarządu.
3. Uregulowanie w uchwale NZW ws. zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu zakresu i zasad udostępniania członkom Zarządu urządzeń

technicznych oraz zasobów stanowiących mienie Spółki, niezbędnych do wykonywania funkcji.

4. Przyznawanie członkom Zarządu świadczeń dodatkowych zgodnie z zapisami uchwał NZW.
5. Podjęcie działań zmierzających do naliczenia i wypłaty przez Spółkę kwot wynagrodzeń uprzednio wypłaconych członkom Zarządu i RN w zaniżonej wysokości.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 28 maja 2024 r.

Kontroler

Michał Nowak

St. inspektor kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Katowicach

.....